

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2025-2027

Keski-Pohjanmaan aluehallitus 11.11.2024 § 277

Valmistelija talousjohtaja Helinä Saarela

Aluehallitus vahvistama talousarvion 2025 raami ohjaa taloussuunnitteluun, jossa vuoden 2025 tulokseksi muodostuisi ylijäämäinen tulos 13,85 miljoonaa euroa (KPHVAHAL 20.5.2024 145 §). Raamiin sisältyvä ulkoisten tuottojen summa on 79,9 miljoonaa euroa. Muu osa rahoituksesta on valtion rahoitusta 333,3 miljoonaa euroa. Tuotot siten yhteensä 413,2 miljoonaa euroa. Raamissa huomioitu ulkoisten kulujen summa on 385,9 miljoonaa euroa, rahoituskulujen ja tuottojen nettosumma 2,645 miljoonaa euroa ja poistot 10,8 miljoonaa euroa. Edellä kuvatut kuluerät huomioiden kulujen yhteissumma on 399,3 miljoonaa. Tuottojen ja kulujen erotuksesta syntyy raamin mukainen ylijäämäinen tulostavoite 13,85 miljoonaa euroa. Tästä vuosikatetta on 17,6 miljoonaa euroa (tulos – poistot).

Soiten kaikilla toimialueilla on tehty raamin ohjaamaa taloussuunnittelua syksyn mittaan. Henkilöstökulujen määrä on suunnittelussa selkeästi raamia suurempaa. Myös palvelujen ostot ylittävät raamin. Soite 2030 – ohjelman mukaiset toiminnan muutokset kustannussäästöineen tulee sisällyttää entistä selkeämmin kulusuunnitteluun. Samoin valtion rahoitusta vähentävät tehtävämuutokset tulee huomioida suunnittelussa.

Taloussuunnittelu on avattu uudelleen valmisteluun ja suunnittelu-aikaa on 5. marraskuuta saakka. Myös ulkoisten tuottojen yhteismäärää päivitetään samassa aikataulussa. Tarvetta on päivittää ainakin maksutuottojen arvioitua kertymää, sillä asiakasmaksulain ja -asetuksen mukaiset palveluista perittävät hinnat (ns. tasasuuruiset maksut) 1.1.2025 on julkaistu.

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2025 – 2027 sisältäen talousarvion 2025 tuodaan aluehallituksen päätöskäsittelyyn 9.12.2024 kokoukseen. Sitä ennen aluehallitukselle annetaan väliaikatietao suunnittelun etenemisestä marraskuun kokouksissa / iltakoulussa. Toiminta- ja taloussuunnitelman päätöskäsittely aluevaltuustossa on 16.12.2024.

Päätösesitys Valmistelun tarkempi tilannekatsaus esitetään kokouksessa. Aluehallitus merkitsee tiedoksi talousarvion 2025 valmistelun tilanteen ja käy jatkovalmistelua ohjaavan keskustelun.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Merk. talousjohtaja esitteli asian kokouksen alussa.

Valmistelija talousjohtaja Helinä Saarela

Esittely aluehallituksessa 11.11

Talousjohtaja esitteli aluehallituksen kokouksessa 11.11.2024 (§145) väliaikatietaa vuoden 2025 talousarviovalmistelusta per 8.11.2024. Tuolloin toimialueiden taloussuunnittelu näytti noin 26 miljoonan euron ulkoisten kulujen kasvua verrattuna vuoden 2024 talousarvioon. Kulukasvu kohdistui henkilöstökuluihin ja asiakaspalveluiden ostoihin. Lisäksi rahoituskulut ja poistot tulevat kasvamaan yhteensä noin 1,7 miljoonaa euroa. Mikäli kulujen kasvu olisi edellä mainitun kokoinen, se eliminoisi valtion rahoituksen (+21,1 M€) sekä maksu- ja myyntituottojen (+3,2 M€) kasvusta syntyvän tulosparannuksen.

Aluehallitus totesi, että 5/2024 annettu raami 13,85 miljoonaa ei ole realistinen. Taustalla on, että meneillään olevien Soite 2030 – ohjelmaan sisältyvien muutosten kulusäästöt eivät ole vielä alkaneet riittävästi realisoitua. Aluehallitus tarkensi raamia siten, että suunnittelussa tulee päästä vähintään tasapainoiseen (0 €) talousarvioon – mieluummin hieman ylijäämäiseen.

Tilanne 11.11 aluehallituksen jälkeen

Aluehallituksen täsmennetyin raamin jälkeen toimialueilla on jatkettu taloussuunnittelua. Kulujen suunniteltua yhteismäärää on pystytty pienentämään siten, että kasvu vuoden 2024 talousarvioon verrattuna on noin 20 miljoonaa euroa. Tähän on päästy käymällä lävitse vielä lisää mahdollisia kustannussäästöjä tuovia toimia esim. sijaisten käytössä sekä palvelujen ostoissa. Toimet ovat viranhaltijapäätöksillä /-linjauksilla tehtäviä, eli eivät vaadi päätöskäsittelyä aluehallituksessa tai -valtuustossa.

Talousarvioluonnokseen sisällytetyistä kustannussäästöistä huolimatta aluehallituksen asettamaan raamiin tasapainoisesta (0 €) vuoden 2025 tuloksesta ei ole realistista päästä nykyisellä kulurakenteella. Alijäämän arvioidaan asettuvan -13,5 miljoonaan euroon. Tarvitsemme lisää toimia talouden ja toiminnan yhteensovittamiseksi. Hyvinvointialuelain 115 §:n velvoittamana kumulatiivinen alijäämä vuodesta 2023 lukien tulee olla katettuna vuoden 2026 loppuun mennessä.

Oheisaineistona talousarvioluonnos 2025.

Päätösesitys

Aluehallitus päättää, että vuoden 2025 talousarvio tehdään kaksivaiheisesti:

- 1) Talousarviovalmistelu tehdään noin -13,5 miljoonaa euroa alijäämäisenä.
- 2) Helmi-maaliskuussa 2025 aluehallituksen ja -valtuuston

käsiteltäväksi tuodaan muutostalousarvio, jossa on huomioitu aluehallituksen ja/tai -valtuuston päätöksen vaatimat toiminnalliset ja taloudelliset muutokset. Muutoksilla tavoitellaan yhteensä 13,5 miljoonan euron kustannussäästöjä. Muutostoimet mahdollistavat talousarvion saamisen tasapainoon.

Päätös

Aluehallitus päätti, että vuoden 2025 talousarvio tehdään kaksivaiheisesti:

1) Talousarviovalmistelu tehdään noin -13,5 miljoonaa euroa alijäämäisenä.

2) Helmi-maaliskuussa 2025 aluehallituksen ja -valtuuston käsiteltäväksi tuodaan muutostalousarvio, jossa on huomioitu aluehallituksen ja/tai -valtuuston päätöksen vaatimat toiminnalliset ja taloudelliset muutokset. Muutoksilla tavoitellaan yhteensä 13,5 miljoonan euron kustannussäästöjä. Muutostoimet mahdollistavat talousarvion saamisen tasapainoon.